

Spørgeguide til tilsyn med ulykkesfarer

Kvalitetsprocedure G-403

Anvendelsesområde: Generelt for tilsyn

Ansvarlig enhed: AFC, 6. kontor

Ikrafttræden: 22. december 2011

Senest revideret: Senest revideret 1. januar 2016

Kan anvendes ved alle former for tilsyn, hvor risikoen for ulykker skal afdækkes.

Forberedelse fx:

- Se hvilke ulykker og påbud der har været, i virksomhedens grundoplysninger i det oprettede besøg.
- Se hvilke typiske ulykker der sker i branchen, i fx branchevejvisere, ulykkesprofiler
- Se relevante AT- og BAR vejledninger på særlige områder, hvor du mangler viden.
- Se evt. undersøgelser af de ulykker som Arbejdstilsynet har foretaget i virksomheden.

Spørg fx om følgende – indledningsvis eller undervejs:

- Hvilke arbejdsprocesser der er i virksomheder – også dem der ikke er i gang på besøgstidspunktet – fx unge, natarbejde, udearbejde.
- Er der områder, hvor de ansatte særligt skal passe på? Hvordan skal de forholde sig der?
- Er der steder, hvor de har været tæt på at gå galt? Er det noget I taler om?
- Hvordan får arbejdsgiveren / lederen viden om, hvor det kan gå galt? Fx via APV, ulykkesundersøgelser, rundringer, personalemøder.

Se efter og spørg ind

Afdæk de farer og foranstaltninger:

TRIN 1. Fysiske forhold der kan blive årsag til ulykker

1. **Indretning af arbejdsstedet**
 - a. Mangler der plads eller lys?
 - b. Er der utilstrækkeligt udsyn over arbejdsstedet?
 - c. Mangler der afstivning, afskærmning eller afspærring?
 - d. Mangler der effektive alarmer eller flugtmuligheder?
 - e. Mangler der foranstaltninger til at imødegå arbejde i ekstrem temperatur?
 - f. Andet?

2. **Færdsel og transport**
 - a. Er det uklart, hvor færdslen skal foregå?
 - b. Er gulvet/underlaget i uforsvarlig stand?
 - c. Har medarbejderne begrænset udsyn?
 - d. Kører medarbejderen eller andre for stærkt eller på anden måde uforsvarligt?
 - e. Bliver virksomhedens færdselsregler overtrådt?
 - f. Andet:

3. **Mennesker (eller dyr)**
 - a. Er der personer, der kan være voldelige eller truende?
 - b. Er der personer, der er påvirket af medicin, alkohol eller som kan føle sig uretfærdig behandlet?
 - c. Er der personer, der kan finde på at bruge våben eller andre farlige genstande?
 - d. Er der personer, eller dyr, som kan foretage pludselige bevægelser?
 - e. Er der personer, der kan være svækket fysisk eller mentalt, så det kan påvirke deres adfærdsmønster?
 - f. Andet:

4. **Håndtering af emner**
 - a. Er der løft, træk, skub eller bæring af emner, som kan udgøre en fare? (Emner kan også være mennesker, der forholder sig passivt)
 - b. Er der emner med en udformning eller vægt, der kan medføre fare?
 - c. Bliver emner håndteret i en dårlig arbejdsstilling?
 - d. Er emner uhensigtsmæssigt placeret, så det kan medføre fare ved håndtering?
 - e. Andet:

5. **Kemiske og biologiske**
 - a. Kan medarbejdere blive udsat for hudkontakt, øjenkontakt, indånding eller indtagelse af farlige biologiske agenser eller kemiske stoffer eller materialer?
 - b. Er stoffer og materialer placeret og opbevaret uhensigtsmæssigt, så det udgør en fare?
 - c. Bliver stoffer eller materialer håndteret på en farefuld måde?
 - d. Er der forhold til stede som gør, at der kan ske forgiftning eller opstå mangel på ilt?
 - e. Er der fare eksplosion eller brand – følges ATEX-reglerne?
 - f. Andet:

6. **Rod og uorden**
 - a. Er der genstande, som kan være årsag til snublen?
 - b. Er der glat underlag, som kan være årsag at glide?
 - c. Bærer medarbejderne på noget, som gør det svært for dem at se, hvor de sætter fødderne?
 - d. Er de rigtige hjælpemidler tilgængelige og mulige at bruge for medarbejderen?
 - e. Andet:

7. **Vedligeholdelse**
 - a. Er hjælpemidler eller maskiner defekte eller svækket på grund af slid eller tæring, herunder skader på el-installationer?
 - b. Er der mangler ved rengøring eller vedligeholdelse, som kan være årsag til svigt?
 - c. Er medarbejderne sikret mod farer ved reparation, vedligeholdelse eller rengøring af hjælpemidler eller maskiner?
 - d. Andet:

8. **Hjælpemidler og maskiner**
 - a. Er hjælpemidlet/maskinen egnet til opgaven?

- b. Er der fare for klemning eller kontakt til bearbejdende dele?
- c. Er der fejl i styring eller programmeringen, som kan være årsag til farer?
- d. Foretages forkert betjening af hjælpemidler eller maskiner, som kan være årsag til farer?
- e. Andet:

TRIN 2. Planlægnings- og personlige årsager til de fysiske svigt

1. Andre hensyn end sikkerhed

- a. Er der hensyn til produktion, tid, service, kvalitet, pædagogik, pleje, omsorg, etik o.l. som er årsag til at der bliver gået på kompromis med sikkerheden?
- b. Bliver medarbejderen forstyrret eller distraheret af andre hændelser/opgaver, der bliver udført samtidig?
- c. Er der en ”gevinst” for medarbejderne, ved at løbe en risiko?
- d. Andet:

2. Forhold i omgivelserne

- a. Er der støj, som overdøver faresignaler?
- b. Er der lys, der blænder?
- c. Er der stærk blæst eller kulde som kan være årsag til farer?
- d. Andet:

3. Svigt i planlægningen

- a. Mangler der viden om arbejdet, der gør at arbejdet er planlagt uforsvarligt?
- b. Er der udfordringer, fx ændringer i vejrforhold og forudsigelige funktionsfejl, som der ikke er taget højde for?
- c. Er hensyn til mulige udfordringer, fx ændringer i borgers funktionsniveau og adfærdsmønstre, forsømt?
- d. Er der fare for, at der kan foretages valg af forkerte hjælpemidler eller værnemidler til opgaven?
- e. Mangler der tid, ressourcer og støtte/hjælp til at udføre arbejdet, som kan være årsag til farer?
- f. Er rækkefølgen i, overleveringen af eller tidspunktet for udførelsen af arbejdet, en årsag til farer?
- g. Andet:

4. Utilstrækkelige faglige kompetencer

- a. Har medarbejderen manglende kendskab til arbejdsopgaven, og kan det være årsag til farer?
- b. Er manglede relevant faglig uddannelse af medarbejderen en medvirkende årsag til farer?
- c. Er manglende rutine til at udføre arbejdsopgaven en årsag til farer?
- d. Andet:

5. Viden om sikkerhed

- a. Er manglende viden om, hvad der kan gå galt ved arbejdet, en årsag til farer?
- b. Er manglende viden om hvordan arbejdet skal udføres sikkert en årsag til farer?
- c. Er der farer, fordi medarbejderen ikke bruger sin viden om, hvordan arbejdet skal udføres?
- d. Andet:

6. Menneskelige forhold

- a. Er der særlige arbejdsopgaver/funktioner, hvor medarbejderens fejlvurdering af situati-

oner kan medvirke til, at farer kan opstå?

b. Er der særlige arbejdssituationer, hvor andre personers uventede handlinger kan være årsag til farer?

c. Kan svigt i kommunikationen med andre være medvirkende til at farer kan opstå?

d. Har medarbejderens træthedsniveau, uopmærksom eller svækkelse, fx af tidligere skader/nedslidning mv., en betydning for sikkerheden?

e. Andet:

7. Personligt sikkerhedsudstyr

a. Bruger medarbejderen det rigtige personlige sikkerhedsudstyr?

b. Er medarbejderens måde at bruge af udstyret på en årsag til farer?

c. Er der fejl i sikkerhedsudstyret, som er årsag til farer?

d. Andet: